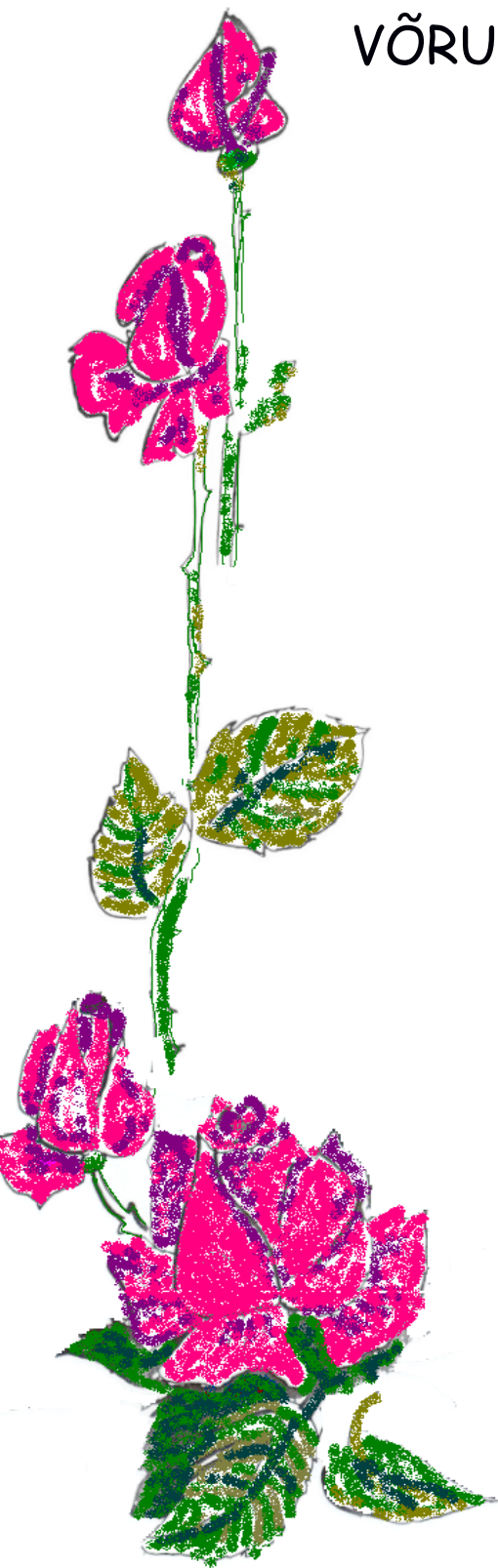

VÕRU LASTEAEDE OKASROOSIKE

ÕPPEKAVA

2018

Sissejuhatus

Võru Lasteaed Okasroosike õppekava on koostatud arvestades koolieelse lasteasutuse riiklikku õppekava ja lasteaia eripära. Lasteaia õppekavale toetudes koostab iga rühm õppeaasta tegevuskava.

Meie missioon on: **AITA LAPSEL KASVADA ISEENDAKS!**

Lasteaia visioon: Võru Lasteaed Okasroosike on mängul, muinasjutul, loodushoiul, loomingulisel tegevusel, elamuslikul õppimisel põhinev, vaimselt turvalise kasvukeskkonnaga lasteaed.

Lasteaia õppekava sisaldab järgmisi osi:

- lasteasutuse liik ja eripära;
- muinasjutt;
- väärtuskasvatus;
- õppimine ja avastamine;
- õuesõpe;
- tervise edendus;
- õppe- ja kasvatustegevuse „loss“;
- õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted;
- õppe ja kasvatustegevuse korraldus;
- lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted ja korraldus;
- erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted ja korraldus;
- lastevanematega koostöö põhimõtted ja korraldus;
- õppekava uuendamise ja täiendamise kord;
- valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja sisu ning eeldatavad tulemused;
- 6-7 aastase lapse arengu eeldatavad tulemused.

Sisukord

LASTEASUTUSE LIIK JA ERIPÄRA⁴

MUINASJUTT Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.

VÄÄRTUSKASVATUS 9

ÕPPIMINE JA AVASTAMINE 12

ÕUESÕPE 15

TERVISE EDENDUS 17

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED 21

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS 24

LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE JA²⁸

HINDAMISE PÕHIMÕTTED NING KORRALDUS Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.

ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS³¹

LASTEVANEMATEGA KOOSTÖÖ³⁴

PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS³⁴

VALDKONDADE ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA SISU NING EELDATAVAD TULEMUSED³⁵

MINA JA KESKKOND Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.

KEEL JA KÕNE 59

MATEMAATIKA 71

KUNST 78

MUUSIKA 85

LIIKUMINE 90

EESTI KEEL KUI TEINE KEEL 100

ÜLDOSKUSED 102

6-7-AASTASE LAPSE ARENGU EELDATAVAD TULEMUSED 112

ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD 118

LASTEASUTUSE LIIK JA ERIPÄRA

Võru Lasteaed Okasroosike on väike hubane muinasjutulise ja tervisliku kasvukeskkonnaga viierühmaline lapsesõbralik lasteaed. Üks rühm on sõimerühm 1,6-3 aastastele lastele. Ülejäänud neli rühma on liitrühmad 2-7-aastastele lastele.

2017. alustasid kõik lasteaia rühmad üleminekut lapsest lähtuval projektõppe metoodikale. Projektõpe kui lapsest lähtuv töömeetod usub lapse võimetusse ja potentsiaali, kus pikaajalistes projektides, mis põhinevad laste ideedel, omandatakse õppekavas olevad pädevused ning võidakse jõuda tehnikasaavutuste, sotsiaalsete ja filosoofiliste küsimuste käsitlemiseni. Lapsest lähtuv pedagoogika avab lapsele võimaluse kõike ise õppida läbi uurimise ja katsetamise, läbi mängu ja kunstilise tegevuse, kusjuures laste õpihuvi ning huvi maailma saladuste vastu on püsiv ja kustumatu. Tööd väikeste gruppidega toetab ka lasteaia kunstiõpetaja.

Alates 2001. aastast on lasteaed Tervist Edendavate Lasteaedade liidu liige. Kõiki tegevusvaldkondi lasteaias vaadeldakse tervise arengu seisukohalt lähtudes.

Lasteaias on olulisel kohal rõõm, mäng, elamuslik õppimine, muinasjutud ja dramatiseeringud. Lasteaiale annavad oma näo muinasjutu stiilis maja kujundus, kostüümid, peod ja traditsioonilised üritused. Meie lasteaial on väga hästi toimiv koostöö Võrumaa keskraamatukogu lasteosakonnaga: raamatukogutöötajad käivad lasteaias lastele raamatuid laenutamas ning lapsed külastavad meelsasti raamatukogus toimuvaid üritusi.

Õppe- ja kasvatustöö planeerimise ja läbiviimise metoodiliseks aluseks on lapsest lähtuv metoodika. Laste eriandekuse ja huvide toetamiseks töötavad erinevad huviringid: tantsu- ja muusikaring, jalgpall ning kunstiring. Õuealale on loodud õuesõppekeskus ja erinevad tegevuskeskused.

Lasteaia traditsioonid: tarkusepäev, mihkripäeva laat, lasteaia sünnipäev, kuningakool koolieelikutele, advendihommikud, jõulupidu, rüütli valimine, Okasroosikese printsesside küpsuseksam, teatrinädala tähistamine, lõpuetendus Okasroosike, pannkoogipidu.

Meie huvigrupid on lapsed, lapsevanemad, personal ja Võru Linnavalitsus. Peamised koostööpartnerid on Võrumaa keskraamatukogu, Võru Kunstikool, jalgpalliklubi FC Helios, teadusring Kolm Põrsakest, Võru linna teised lasteaiaid ja koolid, SA Kannel RMK keskused, muuseumid.

MUINASJUTT

Ühiskonnad on erinevad ja muutuvad ajas, erinevad on kultuurid, kuid läbi aegade on muutumatud üldinimlikud väärtused. Läbi muinasjutu saab mõjutada lapse tundeid ja mõtteid. Muinasjutt on väikelapse jaoks üheks teadmiste ja kogemuste saamise vahendiks ja on varjatud õppekava mõjusaimaks allikaks.

Meie lasteaias on killuke muinasjuttu põimitud igasse päeva. Aastate jooksul on siin loodud muinasjutuline kasvukeskkond. Me nimetame oma maja lossiks. Lossis on oma õukond koos kuninga, kuninganna ja ministritega ja muidugi ka õuenarr ning printsid ja printsessid. Maja sisekujunduses on muinasjutuhõngu. Saalis seisavad kuningapaari oodates kaks kuninglikku trooni. Tavapärase ametinimetuste asemel kasutatakse muinasjutupärasemaid termineid. Teid juhatatakse kõnesättija, lossiülema, nõuniku jt tööruumidesse.

Vastavalt traditsioonile tervitab kuningapaar, Kuningas Okas I ja Tema Majesteet kuninganna, oma õukonda igal sügisel 1. septembril algava uue õppeaasta puhul ja mai lõpus saadab väikesed õukondlased suvepuhkusele. Lossiülemalt saavad väikesed õukondlased kätte ka oma lasteaia lõputunnistused. Muidugi tuleb kogu õukond kokku ka printsess Roosi sünnipäevanädalal - poistest saavad siis väikesed printsid ja tüdrukutest tillukesed printsessid ning õpetajad muutuvad lossidaamideks ja -härradeks. Kõigil meie tegemistel hoiab silma peal lossivaim, kes ainult erandjuhtudel keldrist välja tuleb.

Oma maja suuremaid üritusi seome tihti kuninglike tegelaste toimetamistega. Sageli võib lasteaia ühisüritustel kohata teisigi huvitavaid muinasjututegelasi - nimelt on igal rühmal oma maskott, kelle järgi ta nimegi on saanud. Nii elavad meie majas Klaabu, Kröll, Sipsik, Muumi ja Mõmmi. Lasteaiaelu muinasjutuliseks muutmiseks on meil suur ja mitmekülgne vahendite valik ja mis kõige tähtsam - oma tööd armastavad, lastest ja muinasjutust lugupidavad õpetajad.

NUKUD

Meie nukukollektsioon on tõesti rohkearvuline ja mitmekülgne. Kõik need on ise meisterdatud. Kollektsioonis leidub käpik-, pulga-, sõrme- ja lusikanukke. Tähtis koht on muidugi Okasroosikese muinasjutu tegelastel.

KOSTÜÜMID

Meie kostüümivalik on rikkalik. Uhkust tunneme me oma õukonnariiete kollektsiooni üle. Täiskostüümid on valmistatud nii suurtele kui ka väikestele õukondlastele. Need on tehtud kavandite järgi. Selleks uuriti muinasjuturaamatuid ja erinevate ajastute rõivamoode. Kostüümid valmistas lasteaia õmbleja, viimistleda aitasid õpetajad.

Oma kostüüm on igal lossielanikul, uhked on daamide tualetid, toretsevad härrade kuued. Unustatud pole ei ministreid, õuenarri ega ka lossivaimu. Ei puudu ka

haldjad, nii nagu Okasroosikese muinasjuttus olema peab. Palju on kostüüme teiste muinasjuttude enamlevinud ja populaarsemate tegelaste jaoks. Vahvad on loomade keha- ja peakatted. Neid on alati võimalus omavahel kombineerida. Oma kostüüm on ka igal rühma maskotil: Kröllil, Klaabul, Muumil, Sipsikul ja Mömmil.

LOOVMÄNG

Lastele pakutakse palju erinevaid tegutsemisvõimalusi keskustes. Okasroosikese lasteaia kõigis rühmades on sisse seatud loovmängukeskused, mis on sisustatud rohkete ja mitmekesiste vahenditega. Loovmängukeskus on koht, kus lapsed saavad mängida erinevaid rolle, matkides seda, mida nad enda ümber näevad, väljendades oma arusaamu juba kogetust ja teadmisi neid ümbritsevast maailmast. Mängude käigus kujundatakse soorolle ja õpitakse suhtlemiskunsti. Samuti pakub loovmängukeskus läbi mitmesuguste vahendite võimalusi esinemiseks, enese väljendamiseks, mitmekülgeteks loovtegevusteks, arendades fantaasiat, kujundlikku mõtlemist, esinemisuskust ja - julgust. Mängude käigus reprodutseeritakse tuttavaid lugusid ning muinasjutte oma kujutlustes esitades neid oma kaaslastele või ka endale.

Loovmängude käigus arenevad lapse keeled ja meeled, rikastuvad kommunikatsioonioskused. Eelkõige hõlmab loovmäng sotsiaalset, emotsionaalset ja intellektuaalset tasandit, põimudes tihedalt lasteaia õppekava erinevate ainevaldkondadega. Loovmäng on lüli laste sotsialiseerumisprotsessis, aidates neil integreeruda tulevasse ühiskonda. Õpetaja ülesandeks on luua võimaluste ja vahendite baas, mille abil toimub laste elamuste ja kogemuste aktiveerimine ja arenevad nende sotsiaalsed pädevused. Lavastus- ehk draamamäng on meie lasteaia üheks aktiivselt viljeldavaks loovmänguks. Loovmängukeskustes leidub palju isevalmistatud ja -õmmeldud vahendeid ka lavastusmängude jaoks: erinevaid nukke, peakatteid, maske, kostüüme ja sirme.

SUURLAVASTUSED

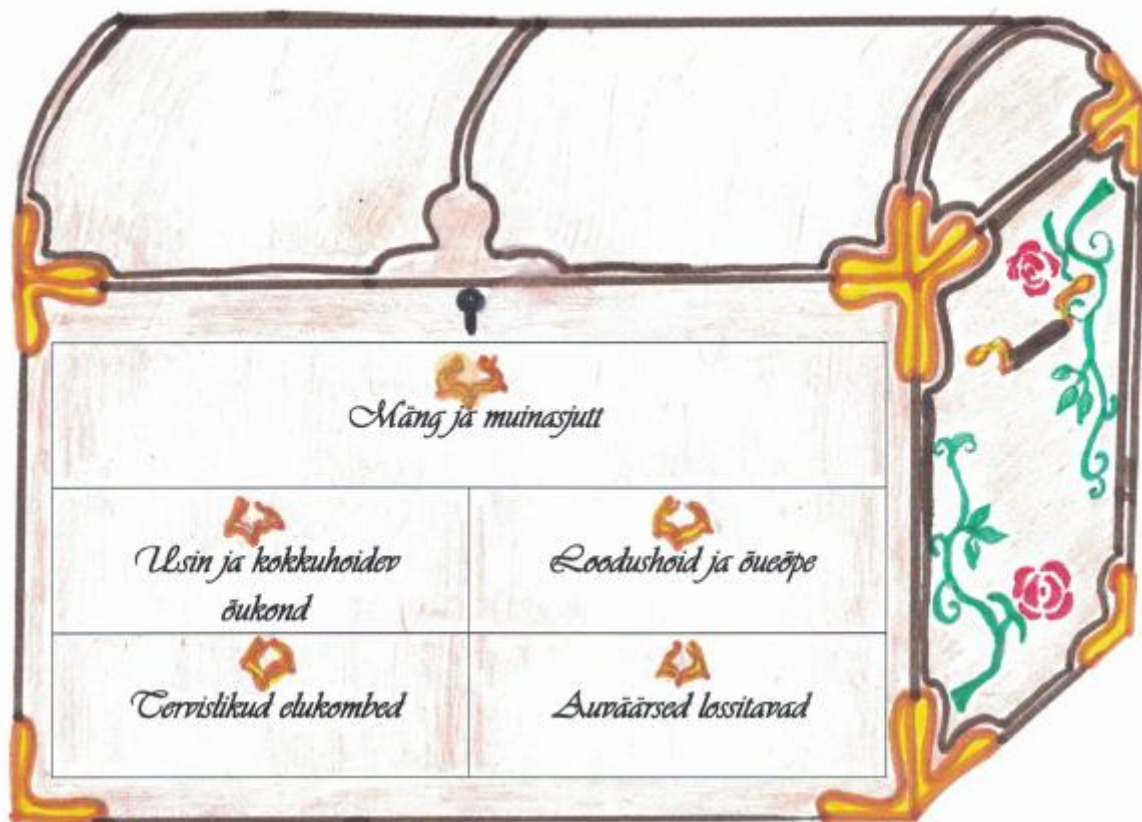
Meie lasteaia mängu- ja õpiaasta lõpeb traditsioonilise etendusega Okasroosike. Aastati on dramatiseeringud erinevad. Stsenariumid kirjutame ise, täiendades Okasroosikese muinasjuttu uute tegelaste ja sündmustega, säilitades seejuures põhilise süželiini. Lavastustes kasutame ka erinevaid vorme: nii oleme etendust mänginud nt luulevormis ja kasutanud nukuteatri elemente. Igas etenduses kasutame omatehtud laule, tantse ja muusikat. Sageli palume kaasa mängima ka lapsevanemad. Koos teeme näidendiproove, õpime laule ja tantse. Võime uhkusega öelda, et meie lapsevanem mängib, laulab ja tantsib. Koos emade-isadega tehtud lavastused ongi kõige toredamad - koos kogetakse esinemisrõõmu ja mängulusti. On ju koostöö lapsevanematega lasteaia edukuse nurgakiviks.

VÄÄRTUSKASVATUS

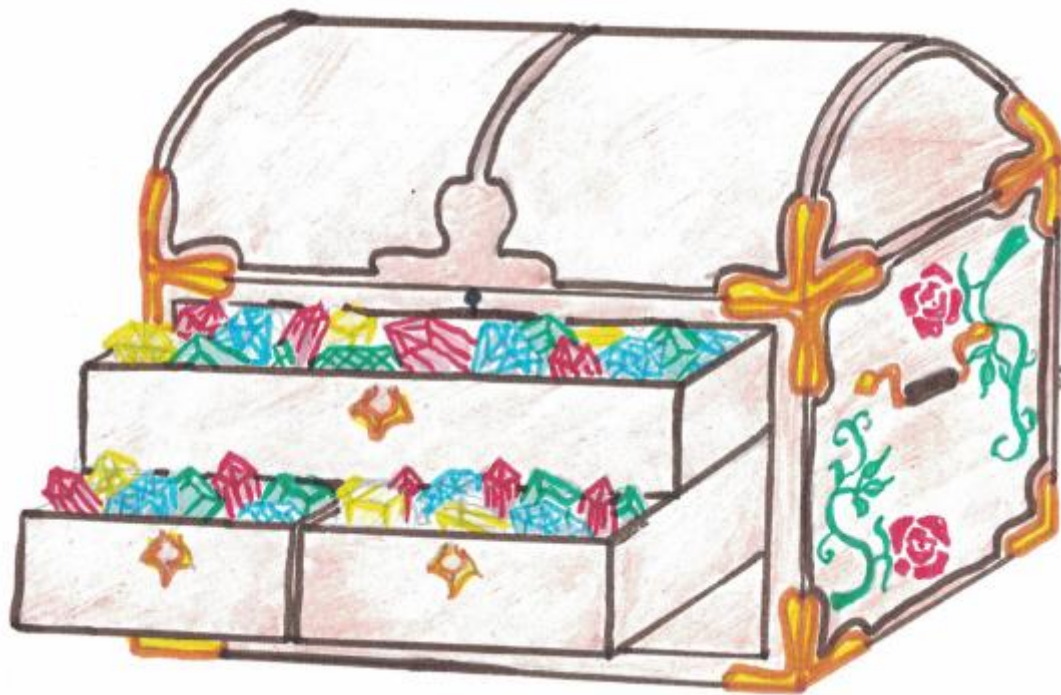

Võru linnas Jüri tänaval, tillukeses Rooside Kuningriigis, asub Okasroosikese loss, mida juhib Kuningas Okas I Lossi õukonnas valitsevad oma tavad ja kombed. Kuningal ja tema kaaskonnal on üks ühine eesmärk - aidata väikesel õukondlasel kasvada iseendaks.

Oma lossis tunneb Kuningas Okas I uhkust paljude asjade üle. Kuningas hindab väga oma töökas ja ühtset kaaskonda, peab lugu muinasjutust ja mängust, austab lossi tavasid ja kombeid, hoolib loodusest, õpib ka õues ning armastab tervislikke elukombeid. Kõiki neid õukonna jaoks eriti olulisi ja tähtsaid asju hoitakse hoolega kuninglikus varalaekas.

Oluliseks kuninglikuks tarkuseks peetakse, et tähtis ei ole mitte väärtusi õpetada, vaid väärtusi kanda. Varalaeka sahtlites on hoiul väärtuslikud kalliskivid ja igaüks lossis kannab hoolt selle eest, et laekas peituv varandus ei kahaneks. Kalliskividelt peegelduvad väärtused aitavad lossielanikke nende igapäevastes toimetustes ja tegemistes ning on õukonna elus oluliseks peetavate arusaamade ja käitumistavade aluseks. Väärtuste laekas hoitavast varandusest jagub killuke sära igasse lossipäeva.

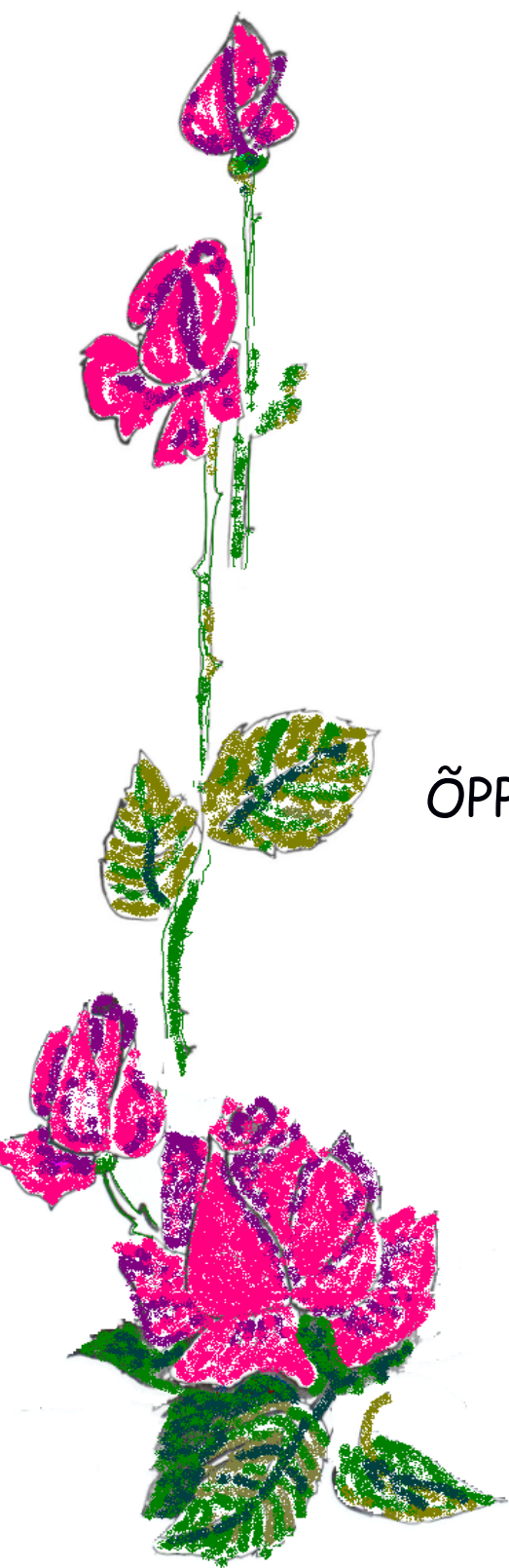
SÕBRALIKKUS - üksteisega arvestavalt, austavalt, heatahtlikult ja lugupidavalt tegutsevad lossikambrites koos väikesed ja suured õukondlased.

HOOLIVUS: lossielus toetutakse kuninglikele tarkustele: märkan, näen ja kuulen kaaslast oma kõrval; tegutsedes hoian ja säästan loodust ning hoolin oma tervisest.

LOOVUS: Okasroosikese lossis on alati ruumi loominguks, mänguks ja uudishimuks, toetatakse omanäolisust ning lossiüksed on avatud uutele ideedele.

ÜHTSUS: kogu õukond, heas koostöös koduga, astub ühiselt etteseatud eesmärkide poole, andes oma parima, et igast tillukesest lossielanikust kujuneks inimene, kelle kõrval tema kaaslased ennast hästi tunnevad.

USALDUSVÄÄRSUS: turvalises ja innustavas mängu-, töö-, ja õpikeskkonnas jälgitakse, et iga väikese printsessi ja printsi päev mööduks rõõmsalt ja ohutult ning õukonnale usaldatud saladused hoitaks kindlalt lossiseinte varjul

ÕPPIMINE JA AVASTAMINE

OKASROOSIKESE KUNINGRIIK ON PAIK, KUS:

- ❖ õppimine, avastamine ja oskuste omandamine toimub ideede kogumi ehk projektina, mis on inspireeritud väikeste õukondlaste huvist, lähimast ümbrusest ja igapäevaelust; (*projektõpe*)
- ❖ kogu Okasroosikese õukond - lapsed, õpetajad ja vanemad- loovad üheskoos loomingulisust, mängulisust, koostööd ja sotsialiseerumist toetava mängumaa; (*koostöö*)
- ❖ väikestel printsidel ja printsessidel on võimalus olla oma õppimise kavandajad, uute teadmiste avastajad ja loojad; (*planeerimine*)
- ❖ elatakse lapsedõbralikku lossielu, kus pisikesele lossielanikule antakse aega mõista ja mõtelda, küsida ja vastuseid otsida, omaenda teooriaid luua ja katsetada, seoseid ja lahendusi leida omaenda loomupärasel viisil, mis aitab tal jääda ja kasvada iseendaks; (*meie lasteaia missioonist ja kulgemisest inspireeritult*)
- ❖ kõik kuningakoja ja nõukodade liikmed, alates lossiülemast kuni kohanarrini, kujundavad pidevas muutumises oleva, vaheldusrikka ja väljakutseid esitava, uudishimu tekitava ning lapse õppimisest rääkiva ja seda väärustava õpiruumi . (*õpikeskkond ja õpetaja roll*)

Lossikambrid on jaotatud erinevateks tegevuspaikadeks, kus vahendid ja paigutus on pidevas muutumises vastavalt printside ja printsesside huvidele.

PROJEKTÕPE

Projektõpe on õpetaja ja laste vaheline ühine õpi- ja mängutegevus, mis seab keskmesse lastest lähtuva projektiteema ja võimaldab arendada õpioskusi, loomingulisust, koostöö- ning sotsiaalseid oskusi ning annab lapsele eduelamuse. Tähtis on protsess, laste loovad ja innovaatilised lähenemisviisid ja probleemilahendused.

Kui laps saab midagi päris ise teha, kogeda, läbi elada, siis tunne on ehe ja teadmine püsiv. Kogu õppimine toimub kasutades võimalikult palju laste kõnet: dialoogid, draamamängud, omakogemuslikud vestlused, arutelud.

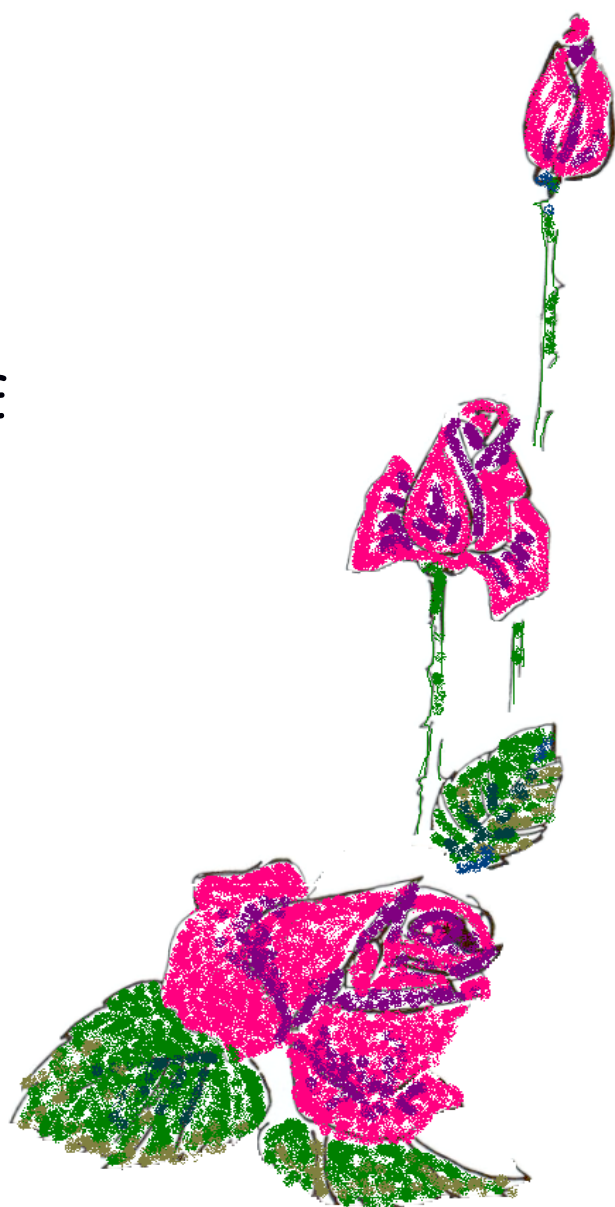
- Laps
- * on kaasatud tegevuste kavandamisse;
 - * avaldab arvamust, teeb valikuid ja analüüsib tehtut;
 - * on tegevustes aktiivne;
 - * omandab teadmisi ja oskusi läbi enda vahetute kogemuste;
 - * õpetab kaaslasi, õpetades seeläbi kõige rohkem iseennast.
- Õpetaja
- * märkab laste huvisid;
 - * peamiselt kuulab, kuid samas hoiab projekti teemat laiali valgumast;
 - * juhendab laste õppimist, loob õpi- ja mängusituatsioone;
 - * dokumenteerib ja edendab koostööd;
 - * loob keskkonna;
 - * on end pidevalt täiendav ja uuriv isiksus, kes õpib kogu aeg koos lastega.
- Keskkond
- * on kolmas õpetaja rühmas täiskasvanute ja rühmakaaslaste kõrval;
 - * kannab vaimsust, kõnetab;
 - * toetab õppimist, provotseerib lapse õpihuvi;
 - * aktiveerib loovust;
 - * soodustab suhtlemist.
- Lapsevanem
- * on kaasatud nii õppetegevuste kui ka rühmaväliste tegevuste planeerimisse ning läbiviimisesse;
 - * on kaasatud oma lapse rühma nii autentsete asjade kui ka vabade vahendite muretsemisesse.

Pedagoogiline dokumenteerimine - kirjalikud märkmed, pildistamine, filmimine, lindistamine - aitab lapse käitumist, tema vajadusi ja soove analüüsida.

Loovus - oluline on isetegemine, et laps saaks end kunstis väljendada täpselt nii nagu ta seda ise tahab. Täiskasvanu juhendamine peaks olema vaid suunav, õigeid töömeetodeid ja-vahendeid pakkuv. Lastele pakutakse erinevaid vorme, värve ja materjale. Lastele antakse kunstitegevusteks piisavalt palju aega, et laps jõuaks oma loomulikus tempos töö planeerida, teostada ja viimistleda. Kõik laste taiesed on ainulaadsed ja „õiged“. Õpetajaid toetab kunstiopetaja, kes töötab väikeste gruppidega.

ÕUESÕPE

Põhimõtted ja suunad:

- lasteaia õueala kasutatakse õpikeskkonnana (õueala taimestik, katsepeenar), pakutakse õpivõimalusi õues (pargid, järveäärsed rajad).
- kasvatatakse ja arendatakse keskkonnateadlikku ja keskkonnasõbralikku käitumist;
- looduse ringkäiku ja muutumist jälgitakse ning õpitakse tundma vahetus keskkonnas ja praktilises tegevuses;
- korraldatakse loodusretki ja pakutakse aktiivseid tegevusi õues;
- looduse tundmaõppimist alustatakse kodukoha lähiümbrusest, pakkudes võimalusi viibida looduskauites kohtades;
- kujundatakse arusaamu ja sõbralikku ning säästlikku hoiakut ümbritsevast - loodusest, keskkonnast, kultuurist ja ühiskonnast;
- tekitatakse huvi keskkonnaga seotud küsimuste vastu;
- loodustunnetuse arendamine toimub vahetus keskkonnas erinevate meeleorganite kaudu läbi meeleliste aistingute - värvi, vormi, lõhna, meeleolu tajumise;
- õues planeeritud tegevused on integreeritud lasteaia tegevuskavva ja seotud õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadega.

Eesmärgid: laps

- tunneb huvi oma kodukoha lähiümbruse ja looduse vastu ja omab esmaseid teadmisi seal kasvavate taimede ja elavate loomade kohta;
- on tuttav loodussõbraliku ja keskkonnasäästliku käitumise põhimõtetega.

Võimalused:

- õpikeskus lasteaia õuealal (lauad ja toolid, lavats ümber puu), looduslabor;
- õuesõppe klass, katsepeenar; loodustuba; loodusmeeskond.

TERVISE EDENDUS

Tervisekasvatuse lasteaia arvestab lapse individuaalset omapära ja arengutaset. Tervise väärtustamine on inimesele omane varasest lapseeas.

Tervisekasvatuse läbiviimisel kasutatakse omavahel seostatud tegevusi nagu vaatlemine, uurimine, keel ja kõne, mina ja keskkond, õues-õpe, muusika-, liikumis-, ja kunstitegevused.

2001 aastal ühines lasteaed Tervist Edendavate lasteaedade võrgustikuga. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuste valdkondadesse on lisatud tervisekasvatust, mille eesmärgid, tegevused ja sisu on tihedalt seotud mina ja keskkond valdkonnaga ning üldoskuste osa sisu rakendamisega.

Tervisekasvatuse eesmärgid on, et laps:

- väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult ja ohutult.
- omandab algteadmisi oma kehast ja selle funktsioonidest

Lasteaia tugevusteks on:

- traditsioonilised üritused (liikluspäevad sügisel ja kevadel; Südamenädal)
- head võimalused liikumistegevusteks (linna staadion, Võru Spordikeskus, Kubija terviserajad)
- avar ja hästi sisustatud õueala
- parkide ja veekogude lähedus
- toidu valmistamine kohapeal kohalikust toorainest

TERVISEKASVATUSE teemad:

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusena 6-7 aastane laps oskab arutleda erinevatel teemadel.

Tervise väärtustamine:

- kirjeldab, mida tähendab tema jaoks terve olemine;
- kirjeldab, kuidas hoida enda ja teiste tervist (näited tervisliku ja riskikäitumise vältimise kohta);
- oskab riietuda vastavalt ilmastikule ja olukorrale;
- teab, mis on haigus;
- kirjeldab, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine kahjustab tervist (köhimine, aevastamine);
- teab tegevusi, mis on tervisele kasulikud (karastamine, sport, tervislik toitumine, uni, puhkus, mäng, hea tuju);

- teab, milline tegevus või käitumine kahjustab tervist (nt suitsetamine, sh passiivne, liigne telerivaatamine, alkoholi tarvitamine, vägivald).
- Jälgib isiklike hügieeninõudeid (hammaste hooldamine, kätepesu, taskuräti kasutamine).

Hammaste tervis:

- selgitab, miks tekib hambakaaries (hambaaugud);
- jälgib hammaste hooldamise ja hoidmise põhimõtteid igapäevaelus.

Tervislik toitumine:

- oskab nimetada, miks ja milliseid toiduaineid on vaja iga päev süüa rohkem ja milliseid vähem, et olla terve.

Inimkeha tundmine:

- selgitab, mis on südame ja kopsude kõige olulisem ülesanne ning teab, millised tegevused aitavad neid hoida tervena;
- teab, et inimese keha koosneb luustikust, lihastest (kirjeldab nende olulisust).

Ohutus ja turvalisus:

- teab ja tunnetab ümbritsevaid ohte (olukordadest, inimestest, keskkonnast, loomadest ja käitumisest põhjustatud ohud);
- teab, millised on turvalise käitumise reeglid erinevates situatsioonides ja keskkondades;
- julgeb keelduda tegevusest, kui osalemine on ennast ja teisi kahjustav või ohtlik;
- oskab valida hädaabinumbri 112 ja teatada juhtunust;
- teab ja kirjeldab, kuidas tegutseda ohuolukordades (vette kukkumine, läbi jää vajumine, tulekahju, põletus, teadvuseta või raskelt vigastada saanud kaaslane);
- selgitab, kuidas käituda eksinuna metsas.
- Soovib ja julgeb osutada vigastada saanule abi
- Teab metsas ja aias kasvavaid mürgiseid taimi, marju ja seeni

Ohutu liiklemine:

- oskab kirjeldada oma teekonda kodust lasteaeda;
- teab, kuidas ületada ristmikku;
- teab liiklemise erinevusi linnas ja maal;

- teab, kuidas käituda ühissõidukist väljudes;
- teab rulluisukude ja rulaga sõitmise nõudeid (kiiver, põlve- ja küünarnukikaitsmed, ohutud paigad);
- oskab käituda ühissõidukis;
- Teab, kuhu kinnitada helkurribad;
- Teab jalgrattaga sõitmise nõudeid (sh sõitmine lasteaia õualal);
- Teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda.

Omavahelised suhted (väärtuskasvatus):

- Teab oma pereliikmeid ja lähisugulasi
- Mõistab, et pered võivad olla erinevad
- Oskab väljendada tundeid ja suhteid peres (perekondlik ühtekuuluvus, ühised mured ja rõõmud, suuremad aitavad ja õpetavad väiksemaid, üksteise vajadustega arvestamine);
- Kirjeldab tundeid ja emotsioone ning oskab neid väljendada erineval viisil;
- Oskab luua ja hoida sõprussuhteid, teab sõpruse tähendust ning on salliv erinevuste suhtes;
- Tunneb ja jälgib lauakombeid. Sööb puhtalt ning oskab kasutada nuga ja kahvlit;
- Teab ja nimetab meeleelundeid. Teab nende vajalikkust ning õiget käitumist nende kaitsmiseks.

Liikumine

- Teab, et kõige kasulikum on liikuda värskes õhus.
- Oskab nimetada liikumisvõimalusi vastavalt aastaajale (suusatamine, uisutamine talvel).

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteaia koostöös. Õppe- ja kasvatustegevus toetab lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ning emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt, ümbritseva keskkonna mõistmine, eetiline käitumine ning algatusvõime, esmased tööharjumused, kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest ning arenevad mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja enesekohased oskused.

Meie lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- laps tahab ja oskab mängida;
- laps õpib läbi mängu ja muinasjutu;
- laps usub endasse ja oma võimetusse;
- laps hoolib kaaslastest ja ümbritsevast keskkonnast;
- laps väärtustab tervist ja tervislikke eluviise.

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted:

- lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine;
- lapse huvidest lähtumine ning initsiatiivi toetamine;
- lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine;
- lapse loovuse toetamine;
- mängu kaudu õppimine;
- humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine;
- lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine;
- üldõpetusliku tööviisi rakendamine;
- projektõppe metoodika kasutamine;
- lapsele turvatunde, eduelamuse tagamine;
- kodu ja lasteasutuse koostöö;
- eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.

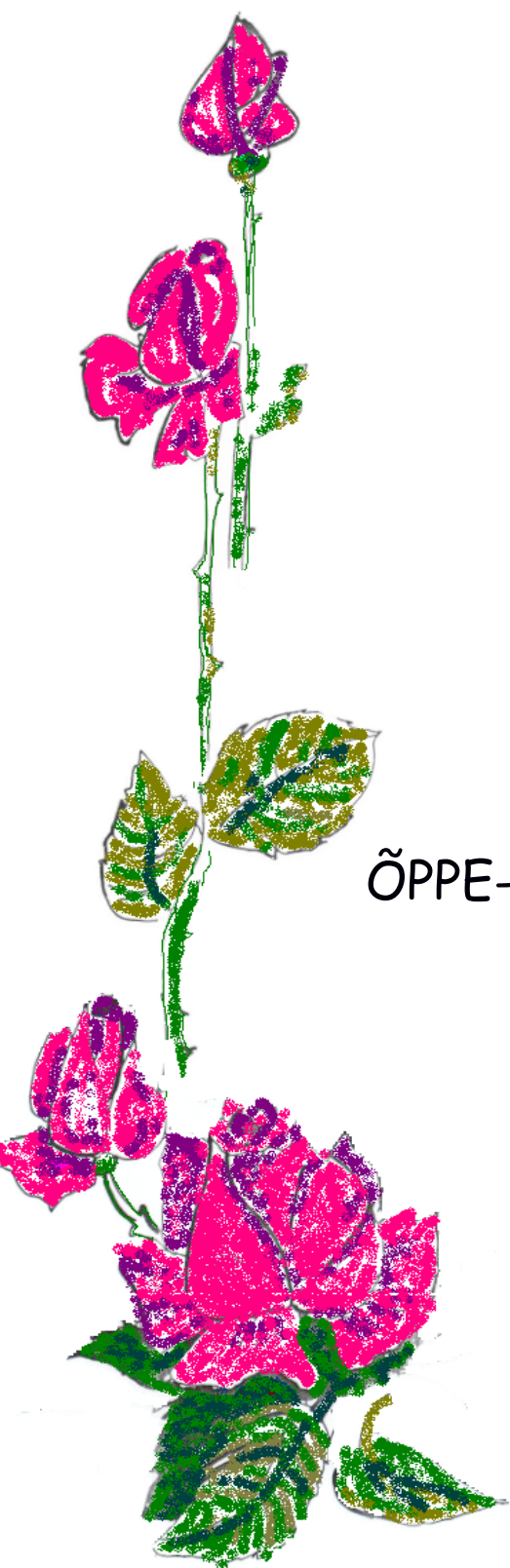
Õpikäsitus

Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms ning nende vahelistes seostes. Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms kaudu. Õppe- ja kasvatustegevus toimub mängu kaudu, sest mäng on koolieelses eas lapse põhitegevus, mis vastab tema vajadustele ja toetab isiksuse terviklikku arengut ning võimaldab lapsel ümbritseva maailma sügavama tunnetuse kaudu omandada mõtlemis- ja probleemi lahendamisoskusi, eneseväljendamise- ja suhtlemisoskusi ning samuti empaatiavõimet ja iseseisvust jms.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse laste eripära: võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, terviseseisundit jms. Õpetajad on laste arengu suunajad ning arengut toetava keskkonna loojad. Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja ning tunneb rõõmu tegutsemisest. Tegevuste kavandamisel lähtutakse lapse huvidest, last suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.

Õppe- ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust:

- kavandada oma tegevust, teha valikuid;
- seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega;
- kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes;
- arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle;
- hinnata oma tegevuse tulemuslikkust;
- tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

Lasteaed korraldab õppe- ja kasvatustegevust õppeaastati. Õppeaasta algab 1. septembril ja kestab 31. augustini.

Iga rühm koostab arvestades rühma eripära aasta tegevuskava, milles sisaldub:

- rühma iseloomustus, töötajate ja laste nimekiri;
- lasteaia päevakava;
- õppeaasta eesmärgid ja õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted;
- lasteaia õppeaasta prioriteedid;
- pädevused ainevaldkondade kaupa arvestades vanuserühmi 2-3a, 3-5a, 5-7a;
- laste ideede kogum algavaks õppeaastaks;
- ürituste plaan;
- laste arengu hindamise põhimõtted ja korraldus;
- koostöö lastevanematega.

Rühma nädala- või kuukava vormi ja sisu kujundab iga rühmameeskond lähtuvalt rühma tegevustest (projekt) ning pädevuste omandamisest. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine on paindlik ja lähtub lapse huvidest. Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel arvestab õpetaja laste arengutaseme ning vanusega. Töö planeeritakse vanuserühmades: 2 - 3 aastased, 3-5 aastased ja 5-7aastased lapsed. Õppe- ja kasvatustsükli kavandamisel liitrühmas seatakse eri vanuserühmadesse kuuluvate laste tegevusele eakohased eesmärgid. Tegevuste planeerimisel arvestatakse jõukohasuse ja lapsest lähtuvat printsiipi: lähemalt kaugemale; lihtsamalt keerulisemale; tuntult tundmatule; üksikult üldisemale.

Rühma õppe- ja kasvatustegevus viiakse läbi esteetilises ja turvalises ning üksi- ja ühistegevusi võimaldavas keskkonnas.

Rühma päevik on dokument, kus igapäevaselt on kajastatud rühma tegevused, kordaminekud ja parendamise vajadused. Rühmas toimuv on lapsele ja lapsevanematele nähtav rühmas oleva ideede seina kaudu. Muu dokumenteerimine (fotod, pildid, loovtööd) ning tegevuse kajastamine (rühma list, facebooki leht, stend ja väljapanekud) toimub vastavalt rühmameeskonna omavahelisele kokkuleppele ja on fikseeritud rühma tegevuskavas.

Liitrühma tegevuste kavandamisel:

- lähtutakse laste huvidest;
- arvestatakse laste arengutaseme ja tempoga; individualiseerides ülesandeid;
- pakutakse lastele tegevusi nii sarnase kui erineva koosseisuga gruppides;
- tegevuste ajalisel kavandamisel tuleb arvestada, et nooremad lapsed saab suunata vabategevusele;

- järk-järgulise tegevuse puhul on soovitatav iseseisvaks tegevuseks kavandada tuttav või kordamist vajav materjal. Õpetamisvõtete valik sõltub ülesandest ja käsitletavast teemast.

Õppe- ja kasvatustegevuse organiseerimise viisid:

- kogu rühm tegeleb ühte liiki tegevusega;
- kogu rühm tegeleb ühte liiki tegevusega, kuid ülesande raskusaste on vastavalt laste vanusele erinev;
- tegevus toimub üheaegselt, kuid nooremal ja vanemal alarühmal on see erinev;
- tegevus toimub ainult ühe alarühmaga (teine alarühm mängib iseseisvalt või õpetaja abi juhendamisel),
- tegevused toimuvad mitmes alarühmas.

Muusika- ja liikumisõpetaja koostavad arvestades lasteaia tegevuskava oma kuu tegevuskava. Tegevused kantakse rühmapäevikusse. Muusika- ja liikumistegevuste läbiviimine on paindlik – tegevusi viiakse läbi nooremas ja vanemas vanuserühmas.

Logopeedi töö sisuks on:

- lapse kõne arengu taseme hindamine ja kõnepuute väljaselgitamine;
- lapse kõne arendamine individuaal- ja/või rühmatundides (2-5 last);
- varane märkamine ja sekkumine.

Tundide kestus on 15-30 minutit. Kõneravi viiakse läbi tulenevalt kõnepuude sügavusest ja töö etapist tavaliselt kaks korda nädalas. Kõneravitundidesse võib lapsi võtta ka rühma tegevuste ajal.

Lisaks vahetule tööle lastega logopeed:

- teeb logopeedilist nõustamis- ja selgitustööd;
- on erivajadusega lapse arendamise meeskonnaliige;
- osaleb aktiivselt laste koolivalmiduse hindamisel;
- osaleb individuaalsete arenduskavade koostamisel;
- konsulteerib erispetsialistidega;
- jagab erialast kogemust (loengud, praktikantide juhendamine jne);
- tegeleb erialase enesetäiendamisega.

Dokumentatsioon:

- tööplaani aasta kohta;
- kõnekaart;
- kõneravi saavate laste nimekiri;
- tööpäevik, milles kajastub igapäevatöö lastega.

Eripedagoogi töö sisuks on:

- lapse kõne ja tunnetustegevuse arengu taseme hindamine ning erivajaduste väljaselgitamine;
- lapse kõne ja tunnetustegevuse arendamine individuaal- ja/või rühmatundides (2-5 last);
- varane märkamine ja sekkumine.

Tegevuste kestus on 15- 40 minutit. Eripedagoogilisi tegevusi viiakse läbi tulenevalt erivajaduse raskusastmest ja töö etapist. Tegevustesse võib lapsi võtta ka rühma tegevuste ajal.

Lisaks vahetule tööle lastega eripedagoog :

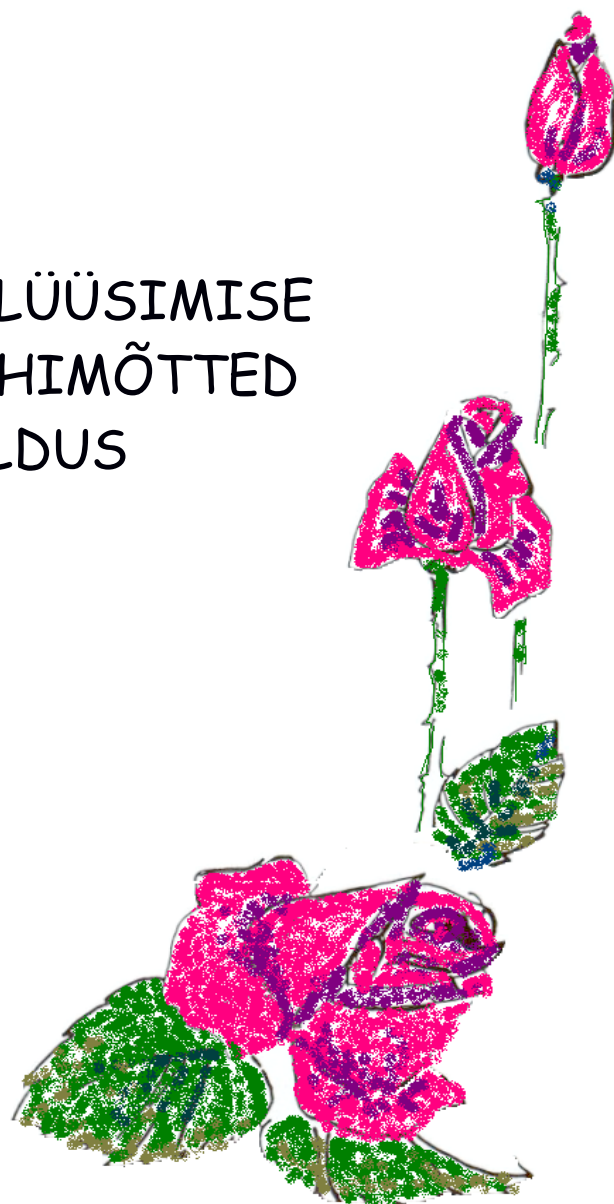
- teeb eripedagoogilist nõustamis- ja selgitustööd;
- on erivajadusega lapse arendamise meeskonnaliige;
- osaleb aktiivselt laste koolivalmiduse hindamisel;
- osaleb individuaalsete arenduskavade (IAK) koostamisel;
- konsulteerib erispetsialistidega;
- jagab erialast kogemust (loengud, praktikantide juhendamine jne);
- tegeleb erialase enesetäiendamisega.

Dokumentatsioon:

- tööplaani aasta kohta;
- eripedagoogilist teenust saavate laste nimekiri;
- tööpäevik, milles kajastub igapäevatöö lastega.

LAPSE ARENGU ANALÜÜSIMISE
JA HINDAMISE PÕHIMÕTTED
NING KORRALDUS

Lapse arengu hindamine on pidev ja süsteemne tegevus. Rühmade tegevuskavades on kirjalikult fikseeritud laste arengu jälgimis- ja hindamistegevus õppeaasta ulatuses. Hindamise aluseks on koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava eeldatavad üldoskused ning valdkondade tulemused.

Hindamise eesmärgid:

- teada iga lapse arengutaset ja arengupotentsiaali;
- tagada hindamisprotsessi järjepidevus;
- anda tagasisidet lapse arengust lapsevanematele;
- hindamistulemustest lähtuvalt kavandada individuaalseid tegevusi;
- avastada võimalikke arenguprobleeme ja vajadusel hindamistulemustest lähtuvalt koostada individuaalne arenduskava;
- ennetada võimalikke probleeme koolivalmiduse kujunemisel;
- selgitada välja logopeedilise ja eripedagoogilise abi vajadus.

Hindamise ülesanded:

- info edastamine lapsevanematele;
- info kogumine lapsevanematelt;
- lapse arengu hindamise dokumenteerimine;
- laste tegevuste vaatlemine ja tähelepanekute fikseerimine;
- lapsele enesehindamise võimaluste pakkumine (nt tööde valimine mappi, laste tagasisidering).

Hindamise meetodid:

- vaatlus, lapse testimine;
- arengutabelite ja arengu jälgimislehtede täitmine;
- vestlused, intervjuud, küsitlused;
- laste tööde analüüs;
- fotografeerimine, filmimine.

Lapse arengu hindamise põhimõtted ja kord:

- laste arengut hinnatakse pidevalt: joonistustestid, vaatluslehed, arengutabelid vm (fikseeritakse rühma aasta tegevuskavas);
- eripedagoog kasutab hindamiseks J. Strebeleva testi, 5-6- aastaste kõnetesti ning teisi kombineeritud meetodeid;
- arenguvestlus lapsevanematega viiakse läbi üks kord aastas, koolieelikutel vajadusel kaks korda aastas;
- lapse arengumappi kogutakse kirjalikult fikseeritud arengu jälgimise tulemused, samuti valik lapse töödest;
- kevadel (märtsis-aprillis) hinnatakse koolieelikute koolivalmidust õpetajate koostatud testi abil Kuninga koolis;

- hindamisel lähtutakse lapse arengu eeldatavatest tulemustest antud vanuses. Lapse arengut hinnatakse temast endast lähtuvalt, mitte teiste lastega võrreldes;
- vajadusel koostatakse lapsele individuaalne arenduskava (erivajadusega laps);
- lapsevanemal on õigus tutvuda oma lapse arengumapi ja tööde mapi sisuga ja saada teavet oma lapse arengu kohta (vestlused, arenguvestlused, koosolekud);
- õpetajad säilitavad hindamistulemuste konfidentsiaalsuse (arengumapp, rühmapäevik);
- lapsed saavad arengumapi ja tööde mapi lasteaia lõpetamisel endaga kaasa;
- lasteaia lõpetamisel koostavad rühma õpetajad lapsele koolivalmiduskaardi, mis antakse lapsevanemale kooli esitamiseks.

Arenguvestluse läbiviimise põhimõtted

Arenguvestlus on võimalus luua süsteemne ja personaalne kontakt iga lapsevanemaga ning saada vastastikust tagasisidet lapse arengu hindamiseks. Arenguvestlus on õpetajate (vajadusel erispetsialistide) ja lastevanemate vaheline vestlus, arvamuste vahetus, ühine arutelu lapsele arenguks soodsate tingimuste loomisest ja võimaluste otsimine koostööks lasteaia ja kodu vahel. Arenguvestlus annab õpetajale võimaluse koguda teavet lapse kohta ja kasutada seda oma töös paremate tulemuste saavutamiseks. Lapsevanematele on see võimalus vestelda õpetajaga lapse saavutustest ja pädevuste omandamisest ning jagada oma tähelepanekuid ja ideid. Arenguvestluse käigus õpetajatele teatavaks saanud informatsioon on konfidentsiaalne ja ei kuulu avaldamisele. Arenguvestluse tulemusi ei dokumenteerita kirjalikult. Fikseeritakse vaid toimumise aeg ning osalejad kinnitavad toimunut oma allkirjaga.

ERIVAJADUSTEGA LAPSE
ARENGU TOETAMISE PÕHIMÕTTED
JA KORRALDUS

Lapsed, kes erinevad võimetelt, taustalt ja isiksuseomadustelt eakaaslastest sedavõrd, et vajavad oma arengupotentsiaali realiseerimiseks keskkonna ja/või õppe- ja kasvatustegevuse ümberkorraldamist, on arenguliste erivajadustega ja/või andekad lapsed.

Erivajadusega lapse arengu toetamiseks teeb lasteaed koostööd:

- perekonnaga;
- erispetsialistidega;
- kohaliku omavalitsusega.

Erivajadusega lapse arengu toetamine on lasteaia meeskonnatöö. Meeskonna moodustavad rühma õpetajad, õpetajaabi, liikumis- ja muusikaõpetaja, eripedagoog, juhtkonna esindaja ja lapsevanemad.

Õppeaasta algul, laste arengu hindamise järel, tuleb kokku meeskond (v.a lapsevanem). Lasteaia meeskond analüüsib erivajadustega lapse arengutulemusi, täpsustab õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid, lisauuringute vajaduse ning hindab individuaalse arenduskava (IAK) vajalikkuse. Hindamistegevuste järel toimub vajadusel vestlus, milles osalevad kõik lapsega tegelevad meeskonnaliikmed ning lapsevanemad. Kui rühma meeskond ühiselt leiab, et lapse areng ei ole kulgenud eakohaselt (esineb oluline mahajäämus, käitumise eripära, andekus jne), selgitatakse lapsevanemale vajadust täiendavate uuringute järele.

Vestluse käigus:

- tehakse kokkuvõtte hindamistulemustest ning lisauuringute vajadusest;
- kirjeldatakse võimalikult täpselt lapse arengutaset;
- pakutakse perele mõistmist ja tuge;
- arutletakse lapse ja pere vajaduste ning lasteaia olemasolevate võimaluste üle.

Lapsele, kes oma arengutasemelt eakaaslastest oluliselt erineb, koostatakse meeskonnatööna IAK. Vähemalt üks kord õppeaastas tehakse kokkuvõtte IAK rakendamisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest.

Kui lapse arengu kohta kogutud informatsiooni põhjal selgub, et tema arengupotentsiaali realiseerimiseks ei piisa meie lasteaia keskkonna ümberkorraldamisest ning tugisüsteemidest ja võimalustest, soovitab lasteaiaõpetaja lapsevanemal pöörduda maakondliku nõustamiskomisjoni poole lapse sobitus- või erirühma suunamiseks.

Lapsevanemate nõustamine koolikohustuse edasilükkamise osas

Koolikohustuse edasilükkamise osas konsulteerivad lapsevanemaid rühma töötajad ning eripedagoog. Kui nõustamiskomisjoni otsusega on lapse koolikohustuse täitmine edasi lükatud, siis koostatakse lapsele IAK.

Muukeelne laps meie lasteaias

Lapsele, kelle kodune keel ei ole eesti keel, tagatakse eesti keele õpe. Eesti keele õpe toimub eesti õppekeele rühmas (eesti keele osakaal õpetamises on 100%).

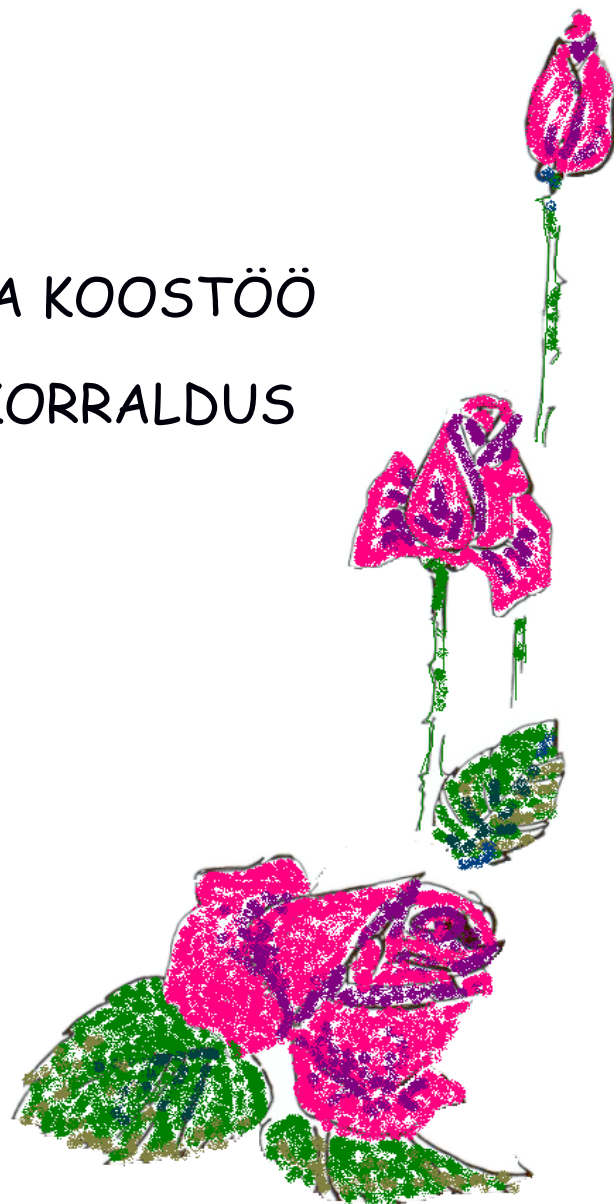
Kui lasteaeda tuleb mitte-eesti kodukeelega laps:

1. selgitame lapsevanemale, et meie töökeel on eesti keel;
2. selgitame välja lapsevanema ootused ja samas ka lasteaia võimalused.

Eesti keele õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse nii laste arengutaset, vanust kui ka eesti keele õppe mahtu ning metoodikat. Muukeelsele erivajadustega lapsele koostatakse eesti keele kui teise keele õpetamiseks vajadusel individuaalne arenduskava. Muukeelse lapse emakeelse arengu eest vastutab pere.

LASTEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED JA KORRALDUS

LASTEVANEMATEGA KOOSTÖÖ PÕHIMÕTTED

1. Lapsevanematel ja lasteaiapersonalil on ühine vastutus lapsele soodsa arengukeskkonna loomise, tema arengu, kasvu ja õppimise toetamise ees.
2. Igas peres on oma väärtuste maailm. Lasteaed püüab võimalikult hästi mõista ja arvestada lapsevanemate kasvatuskäsitust ning arvestab võimalusel perede ja laste vajadustega.
3. Vanemad on aktiivsed ja võrdsed koostööpartnerid ja nad tunnevad end lasteaias hästi.

Partnerluse põhimõtted koostöös lapsevanematega:

1. dialoog eeldab koos mõtlemist, teise poole arvamuste kuulamist, mille tulemusena jõutakse lõpptulemuseni;
2. kuulamine - partneriga luuakse suhe ning väljendatakse teadet vastu võttes huvi ja usalduslikkust, suhtluskontakt on eetiline ja lugupidav;
3. usaldus tagatakse erialase kompetentsusega, mis eeldab lapsevanemate kasvatuspõhimõtete tundmist, konfidentsiaalsuse tagamist;
4. austus ja lugupidamine väljenduvad teise arvamuse ja erinevuste mõistmises;
5. avatus suhtlejana - räägitakse mõlema poole ootustest, lootustest, muredest, hirmudest ja eelarvamustest;
6. järjepidevus lapse toetamisel - lapsevanemale antakse lapse kohta regulaarselt infot, teated lapse kohta esitatakse positiivses võtmes.

Selleks, et koostöö sujuks, oleme avatud suhtlejad; räägime lapsevanemaga läbi ootused ja eelarvamused; loome süsteemse infovahetuse; kaasame lapsevanemaid õppesse ja kasvatusse; vältime stereotüüpe ning toetame ja mõistame erinevusi.

KOOSTÖÖ KORRALDUS

Lasteaia tutvustamine, reklaam:

- lasteaia kodulehekülg www.voruokasroosike.ee;
- publikatsioonid ajalehtedes; linna ühisüritustest osavõtt.

Pedagoogiline koostöö lapsevanemaga:

- info lasteaia kodulehel, õppeinfosüsteemis Stuudium, stendidel, rühmade listides ja facebooki lehel;
- näitused lastele ja vanematele, ühisüritused lastele ja lastevanematele;
- rühma reeglid;
- lastevanemate koosolekud: üld - ja rühmakoosolekud;
- loengud, koolitused, ühised arutelud;
- hoolekogu kaasamine;
- lastevanemate rahuloluküsitlused;
- arenguveestlused lastevanematega.